



*Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr
10/2024 Dyrektora Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie
z dnia 01 sierpnia 2024 r.*

Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie

(Wersja zupełna)

Złotów 2024



Podstawy prawne:

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa z dn. 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

Spis treści:

Rozdział I

Preambuła, czyli wstęp do dokument..... 4

Rozdział II

Objaśnienie terminów 5

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci 5

Rozdział IV

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów 6

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami instytucji, a dziećmi 6

Rozdział VI

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka 6

Rozdział VII

Zasady ochrony danych oraz wizerunku dzieci w instytucji 11

Rozdział VIII

Monitoring Standardów 11

Rozdział IX

Przepisy końcowe 12

Załączniki:

1. Praktyczny przewodnik rozpoznawania sygnałów, że dziecko może być krzywdzone.
2. Zasady bezpiecznej rekrutacji.
3. Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR z dziećmi.
4. Karta interwencji.
5. Rejestr zdarzeń.
6. Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodzinną.
7. Wzór zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.
8. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci
9. Monitoring – ankieta.
10. Oświadczenie o zapoznaniu się z Standardami ochrony małoletnich.

Rozdział I

Preambuła, czyli wstęp do dokumentu

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie jest zapewnienie wsparcia i ochrony dzieciom oraz młodzieży. Dążymy wspólnie do stworzenia przestrzeni, w której każde dziecko czuje się bezpieczne, szanowane i zrozumiane. Nasze działania opierają się na kluczowych wartościach takich jak: **godność, bezpieczeństwo, empatia, profesjonalizm**. Zobowiązujemy się do stałego monitorowania i udoskonalania naszych standardów oraz działań na rzecz ochrony małoletnich.

Jesteśmy przekonani, że każde dziecko ma prawo do życia wolnego od przemocy, zaniedbania i wszelkich form krzywdzenia, dlatego też podejmujemy działania w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Standardy Ochrony Małoletnich zostały stworzone w celu:

1. **Ochrony dzieci przed krzywdzeniem**, poprzez wdrożenie procedur i mechanizmów zapobiegających krzywdzeniu, tworzenie bezpiecznego środowiska w miejscach, gdzie dzieci spędzają czas
2. **Zwiększenia kompetencji profesjonalistów**, poprzez szkolenie i edukację osób pracujących z dziećmi w zakresie rozpoznawania, reagowania i zapobiegania przypadkom krzywdzenia.
3. **Uwrażliwienia na zjawisko krzywdzenia dzieci**, poprzez podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów związanych z krzywdzeniem dzieci.

Rozdział II

Objaśnienie terminów

1. **Dyrektor** należy przez to rozumieć Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie.
2. **PCPR, Centrum, instytucja** to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie.
3. **Pracownik** to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, a także współpracownik, wolontariusz, stażysta, praktykant w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie.
4. **Dzieckiem, małoletnim** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
5. **Opiekun dziecka** to osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny.
6. **Zgoda opiekuna dziecka** to zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
8. **Lider ds. ochrony dzieci** to pracownik wyznaczony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.
9. **Krzywdzenie małoletniego** należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCPR lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
10. **Standardy** to Standardy ochrony małoletnich, obowiązujące w PCPR.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. **Załącznik nr 1** niniejszych *Standardów* stanowi praktyczny przewodnik rozpoznawania sygnałów, świadczących o tym, że dziecko może być krzywdzone.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik instytucji podejmuje działania zgodnie z Procedurą, opisaną w Rozdziale VI.
3. Pracownik cały czas monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów

1. Uznając, że dzieci mają prawo do życia w bezpiecznym, troskliwym i wspierającym środowisku, zobowiązujemy się do podejmowania wszelkich możliwych kroków, aby zapewnić im ochronę przed krzywdzeniem.
2. Nasz proces rekrutacji ma na celu zapewnienie, że każda osoba pracująca z dziećmi posiada niezbędne kwalifikacje, kompetencje i cechy osobiste, które gwarantują ich bezpieczeństwo i dobrostan.
3. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu.
4. Zasady stanowią **Załącznik nr 2** do niniejszych *Standardów*.

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami instytucji, a dziećmi

1. W naszej instytucji wierzymy, że każde dziecko zasługuje na środowisko, które zapewnia mu bezpieczeństwo, szacunek i troskę. Przestrzeganie zasad bezpiecznych relacji jest nie tylko obowiązkiem, ale także moralnym zobowiązaniem każdego pracownika.
2. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik–dziecko i dziecko–dziecko ustalone w Centrum.
3. Zasady stanowią **Załącznik nr 3** do niniejszych *Standardów*.

Rozdział VI

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

- 1.1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
- 1.2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
 - b) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;

- c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

1.3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- a) osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów, w tym rodziny zastępcze),
b) inne dziecko.

2.1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, pracownik PCPR ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu instytucji. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.

2.2. Dyrektor Centrum na podstawie otrzymanej notatki służbowej podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz powołuje Zespół ds. interwencji, którego skład jest ustalany doraźnie do danego przypadku.

2.3. Interwencja prowadzona jest przez osoby zatrudnione w Centrum.

2.4. Zespół ds. interwencji, o którym mowa w pkt. 2.2. :

- przeprowadza rozmowę z dzieckiem i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka,
- ustala przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka,
- poczynione ustalenia dokumentuje na *Karcie interwencji*, stanowiącej **załącznik nr 4** do niniejszych *Standardów*, Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez instytucję. Rejestr kart prowadzi *Lider ds. ochrony dzieci*. Ww. rejestr stanowi **załącznik nr 5**.
- organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb,
- podejmuje decyzję o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, czy właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego. *Wniosek o wgląd w sytuację dziecka* stanowi **załącznik nr 6** do niniejszych Standardów

- podejmuje decyzję o zawiadomieniu właściwej miejscowo Policji lub Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Wzór zawiadomienia znajduje się w **załączniku nr 7** do niniejszych *Standardów*

2.5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo instytucji.

2.6. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa instytucji, a nie została wyznaczona osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

2.7. Do udziału w interwencji można zaprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

2.8. Kierownictwo instytucji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy).

2.9. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, kierownictwo instytucji składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich.

2.10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

3. W przypadku podejrzenia, że życie lub zdrowie dziecka są zagrożone, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

4. Krzywdzenie przez osobę dorosłą

4.1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę dorosłą, kierownictwo instytucji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Kierownictwo instytucji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie fizyczne i psychiczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

4.2. Kierownictwo instytucji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4.3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, kierownictwo instytucji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

4.4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia kierownictwo instytucji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

4.5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – należy wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.

4.6. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika instytucji, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

4.7. W przypadku, gdy pracownik instytucji dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, kierownictwo instytucji powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez instytucję, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren instytucji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

4.8. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania

tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4.9. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

5. Krzywdzenie rówieśnicze

5.1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w instytucji należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

5.2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.

5.3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

5.4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.

5.5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach instytucji należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Kierownictwo instytucji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).

5.6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.

5.7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział VII

Zasady ochrony danych oraz wizerunku dzieci w instytucji

1. W naszej instytucji przywiązujemy najwyższą wagę do przestrzegania zasad ochrony danych, dbając o to, aby każde dziecko było chronione przed nieuprawnionym dostępem do informacji oraz nieodpowiednim wykorzystaniem jego wizerunku.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią **Załącznik 8** do niniejszej Polityki.
4. Pracownik ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
5. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
6. Pracownik jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.
7. Pracownik może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych, zachowując przy tym pełną anonimowość dziecka.
8. Dane muszą być przetwarzane w sposób zapewniający ich odpowiednie bezpieczeństwo, w tym ochronę przed nieautoryzowanym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Rozdział VIII

Monitoring Standardów

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor Centrum wyznacza Paulinę Cieślík i Klaudię Rzechtalską jako liderów ds. ochrony dzieci w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie.

3. Liderzy ds. ochrony dzieci monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Liderzy ds. ochrony dzieci zobowiązani są do przeprowadzania wśród pracowników (przynajmniej raz w roku) ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 9** do niniejszych Standardów.
5. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w PCPR.
6. Liderzy ds. ochrony dzieci dokonują opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników. Sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
7. Jeśli zachodzi taka potrzeba Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Centrum, w szczególności poprzez udostępnienie w sekretariacie oraz gabinecie psychologicznym, a także u lidera ds. ochrony dzieci lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną.
3. Dokument Standardy ochrony małoletnich jest dokumentem PCPR ogólnodostępnym dla pracowników placówki, dzieci oraz ich opiekunów.
4. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej PCPR.
5. Pracownik informuje rodziny zastępcze o miejscu publikacji Standardów ochrony małoletnich.
6. Każdy pracownik oraz rodzina zastępcza pod opieką Centrum zobowiązana/y jest do zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich oraz stosowania się do przyjętych w nim zasad.
7. Lider ds. ochrony dzieci odbiera od każdego pracownika oraz rodziny zastępczej pod opieką Centrum oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 10** do niniejszych Standardów.
8. Pracownicy nowozatrudnieni w Centrum są zapoznawani ze Standardami ochrony małoletnich w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 7.

Katarzyna Zych

Dyrektor Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie w Złotowie

WAŻNE TELEFONY DLA MAŁOLETNICH

Pamiętaj, że masz prawo do ochrony i pomocy w każdej sytuacji, w której czujesz się zagrożony. Możesz zadzwonić do:

- **67 263 22 65** - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie
- **112** - numer alarmowy - zadzwoń pod ten numer, jeżeli zagrożone jest życie lub zdrowie i niezbędna jest interwencja policji, straży pożarnej lub pogotowie
- 997 - Policja**
- 998 - Straż Pożarna**
- 999 - Pogotowie Ratunkowe**
- **116 111** - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
- **800 12 12 12** - Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka - to telefon skierowany do wszystkich dzieci, które potrzebują pomocy. Jeśli zadzwonisz pod ten numer, będziesz mógł/mogła porozmawiać ze specjalistą, który postara Ci się pomóc. Pod numer interwencyjny mogą też dzwonić osoby dorosłe, aby zgłosić problemy dzieci lub zaniedbania wobec nich.
- **800 120 002** - Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” - to numer, pod który mogą dzwonić osoby doznające przemocy w rodzinie, a także osoby, które słyszały o takiej przemocy lub są jej świadkami.
- **800 080 222** - Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli

Krzywdzenie dziecka - jak je rozpoznać?

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o przemocy domowej, przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia, jednak zawsze warto to zweryfikować. Jeśli jednak symptom powtarza się bądź występuje kilka objawów jednocześnie, prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone wzrasta. Podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy objawom towarzyszą określone zachowania rodziców lub opiekunów. Sprawcami przemocy są najczęściej osoby z najbliższego otoczenia dziecka – rodzice/opiekunowie, inni dorośli członkowie rodziny, osoby z kręgu znajomych. Mogą to być również rówieśnicy lub osoby dorosłe pracujące w instytucjach, w których przebywa dziecko.

Przemoc wobec dzieci nie jest ściśle powiązana ze statusem społecznym czy materialnym rodziny; może zdarzyć się w każdym środowisku. Osoby, które krzywdzą dzieci, starają się to ukryć, zwłaszcza jeśli zdają sobie sprawę z tego, że to, co robią, jest niewłaściwie. Takie osoby zachowują się często wobec otoczenia w przykładowy, niebudzący podejrzeń sposób.

Wyodrębnia się trzy grupy czynników ryzyka, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy:

1. Czynniki związane z dzieckiem
<p>Choć dziecko nigdy nie jest winne doznawanej krzywdy, uznaje się, że niektóre jego cechy, związane, np. ze stanem zdrowia, poziomem rozwoju, funkcjonowaniem czy pozycją w rodzinie, mogą bardziej narażać je na doświadczanie przemocy, ponieważ stanowią obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców, w tym bezradność, poczucie winy, które mogą zmienić się w złość, bezsilność, a w konsekwencji wywołać agresję wobec dziecka lub jego odrzucenie.</p>
<p>Czynniki ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none">- nieplanowana/niechciana ciąża,- przedwczesny poród,- poród bez pomocy medycznej,- niska waga urodzenia,- powikłania okołoporodowe,- poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej,- krótkie przerwy między porodami,- długotrwały płacz dziecka,- nadmierne pobudzenie dziecka,- wiek dziecka (występowanie tzw. okresów krytycznych, w których jest większe prawdopodobieństwo pojawienia się pewnych rodzajów krzywdzenia),- zależność od rodziców, pracowników żłobka charakteryzująca się mniejszą zdolnością dostosowania się do oczekiwań dorosłych, nierozwinięta umiejętność panowania dziecka nad emocjami,- przewlekłe choroby, choroby psychiczne, niepełnosprawność dziecka,- płeć.
2. Czynniki rodzinne, czyli charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków
<p>Rodzina stanowi podstawowe środowisko rozwoju dziecka. Rozwój jest warunkowany dostarczaniem wzorców i standardów wykonywania czynności i zachowania się. Rodzice są pierwszymi partnerami interakcji społecznych. Kontakty dziecka z rodziną zaspokajają jego podstawowe potrzeby psychiczne, doznawanie i odwzajemnianie miłości, współdziałanie społeczne oraz uznanie społeczne, poczucie bezpieczeństwa. Dziecko w wyniku oddziaływań wychowawczych, kształtuje swoje zachowanie. Rodzice stanowią najbliższy wzorzec osobowy dla dziecka, asymilowany w procesie naśladownictwa i identyfikacji. Rodzina jest najważniejszym źródłem oddziaływań, ponieważ stwarza bytowe warunki egzystencji jej członków oraz umożliwia zaspokajanie ich podstawowych potrzeb. Wpływa na rozwój umysłowy, społeczny, moralny, kształtuje ich osobowość, internalizację określonych wartości</p>

oraz norm postępowania. W związku z tym stanowi to bazę jego dalszego życia. Zatem nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny niesie za sobą wiele kosztów, które ponosi małeletni.

Czynniki rodzinne:

- zaburzenia kontaktów rodziców z dzieckiem,
- nieobecność fizyczna lub psychiczna rodziców,
- samotne rodzicielstwo,
- autorytarny styl rodzicielstwa,
- doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie,
- wychowywanie się rodzica w pieczy zastępczej (dom dziecka, rodzina zastępcza),
- uzależnienia,
- brak wsparcia rodzica przez osoby w (najbliższym) otoczeniu rodzica,
- obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie,
- kondycja psychiczna rodziców, wysoki poziom stresu, trudności emocjonalne,
- konflikty, kryzysy dotyczące członków rodziny,
- rodzina adopcyjna,
- karalność rodzica,
- choroby, w tym somatyczne i psychiczne rodzica np. depresja, nowotwór, niepełnosprawność, obecność innych (spokrewnionych) osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania dziecka.

3. Czynniki związane ze środowiskiem społecznym

Nieodłącznym elementem życia małeletniego jest środowisko, w którym przebywa.

Czynniki związane ze środowiskiem społecznym:

- izolacja społeczna (ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne),
- ograniczenie możliwości zaspokajania rodzinie potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe, ubóstwo,
- przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny, wcześniejsze podejrzenia dotyczące krzywdzenia dziecka np. prowadzenie procedury Niebieska Karta
- rodzina, w której w przeszłości odebrano dzieci do pieczy zastępczej.

Krzywdzenie dziecka może przybierać różne formy, z reguły współwystępujące. Wszystkie mają krótko i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka.

<p>Przemoc fizyczna To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. • Przemoc fizyczna to np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś i inne. 	<p>Przemoc emocjonalna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania, np. niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem. • Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy
<p>Przemoc seksualna (wykorzystanie seksualne dziecka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przemoc seksualna to każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 r.ż. To włączanie dziecka w aktywność seksualną: której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. • Przemoc seksualna obejmuje również aktywność seksualną między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. • Przemoc seksualna obejmuje kontakt fizyczny np. dotykanie intymnych części ciała czy penetracja. • Przemoc seksualna może również odbywać się bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu). • Należy również wspomnieć o komercyjnych kontaktach seksualnych z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści. 	<p>Zaniechanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka. • Może to dotyczyć takich obszarów jak: – zdrowie – edukacja – rozwój emocjonalny – odżywianie – schronienie i bezpieczne warunki życia.

Brak oznak i objawów nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia. W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. Należy je traktować jako podstawę do rozważenia, czy dziecko nie jest krzywdzone. Jednocześnie istnieją objawy, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że powstały w wyniku stosowania przemocy.

Symptomy krzywdzenia dzieci - na co zwrócić uwagę?

Obserwując dziecko i analizując poniższe symptomy zwróć uwagę nie tylko na symptomy fizyczne, ale także zachowanie dziecka i rodzica/opiekuna, sytuację dziecka (wiek, kondycja, sytuacja rodzinna, bytowa itd.), postawione wcześniej rozpoznania i diagnozy itd.

Najczęściej obserwowane oznaki fizyczne możliwego krzywdzenia dziecka:

1. Widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie.
2. Rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolica oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy.
3. Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia.
4. Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia.
5. Siniaki okularowe, sińce liczne, często symetryczne, w różnej fazie gojenia.
6. Urazy głowy u dzieci poniżej 3 r.ż.
7. Okrągłe punktowe poparzenia, oparzenia na plecach i pośladkach u małych dzieci, na grzbietowej powierzchni dłoni, rękawiczkowe/ skarpetkowe.
8. Złamania u dzieci poniżej 3 r.ż., złamania kości kończyny górnej u dziecka niechodzącego, złamania spiralne, złamania dystalne, złamania żeber, złamania bez urazu lub po urazie nieadekwatnym np. upadek z kanapy.
9. Obrażenia w obrębie jamy ustnej: zasinienia śluzówek warg górnych i dziąseł z rozdarciem wędzidełka.
10. Stłuczenia i skaleczenia warg, dna jamy ustnej i języka w wyniku prób karmienia na siłę, wpychania smoczka etc., urazy kącików ust, krwiotłucie i krwawe wymioty, bezpośrednie urazy podniebienia miękkiego, tylnej ściany gardła, złamania zębów, uszkodzenia dziąseł, złamanie żuchwy.
11. Urazy nosa, złamania, krwiaki (zropiałe) przegrody nosa.
12. Wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe.
13. Odmrożenia, hipotermia.
14. Słaby przyrost masy ciała, niedożywienie.

Najczęściej obserwowane symptomy i objawy związane z wykorzystywaniem seksualnym:

1. Uporczywe i/lub nawracające objawy (np. krwawienie, nieprawidłowa wydzielina, ból, dyskomfort) ze strony odbytu/narządów płciowych bez wyjaśnienia medycznego.

2. Ślady obecności ciała obcego w pochwie lub odbycie. Objawem wskazującym na ciało obce w pochwie może być obfita wydzielina.
3. Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 r.ż.
4. Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka i młodzieży powyżej 15 r.ż. bez wyraźnego wskazania na dobrowolną aktywność seksualną z rówieśnikiem.
5. Infekcja wirusem HBV (hepatitis B), brodawki wirusowe narządów płciowych (kłykciny kończyste) u dziecka poniżej 15 r.ż. o ile wykluczono transmisję okołoporodową, nie seksualną transmisję od osoby mieszkającej w tym samym gospodarstwie domowym, a w przypadku dziecka i młodzieży powyżej 15 r.ż. również dobrowolną aktywność seksualną z rówieśnikiem.
6. Ciąża u dziecka poniżej 15 r.ż. i 9 miesięcy lub ciąża u nastolatki powyżej 15 r.ż. będąca wynikiem niedobrowolnej aktywności seksualnej.
7. Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 r.ż. lub ciąża u nastolatki pow. 15 r.ż., w sytuacji, gdy widoczna jest wyraźna różnica w wieku, sile lub stopniu dojrzałości między młodą kobietą a jej partnerem/domniemanym ojcem. Szczególną uwagę należy zwrócić na przypadek związku kazirodczego lub z osobą cieszącą się zaufaniem dziecka.

Zachowania, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone.

Na jakie zachowania ZE STRONY DZIECKA warto zwrócić uwagę:

1. Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
2. Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
3. Wyraźnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna, niż w obecności innych osób.
4. Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
5. Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
6. Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
7. Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
8. Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem.
9. Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem.
10. Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
11. Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.

12. Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
13. Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub proszenie o dotykanie okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka.
14. Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych.
15. Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Na jakie zachowania ZE STRONY RODZICA/OPIEKUNA warto zwrócić uwagę:

1. Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne.
2. Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu.
3. Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka.
4. Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej.
5. Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka.
6. Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
7. Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia.
8. Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego.
9. Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem.
10. Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
11. Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
12. Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
13. Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników.
14. Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
15. Jest bezradny życiowo, niezaradny, lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
16. Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
17. Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Źródło: „Krzywdzenie dziecka i jak je rozpoznać? Symptomy krzywdzenia dzieci-na co zwrócić uwagę? Zachowania, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone”.



1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (www.fdds.pl)

Zasady bezpiecznej rekrutacji

1. W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich, każdy z pracowników i kandydatów do pracy mogący mieć kontakt z małoletnimi jest weryfikowany w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym oraz w Krajowym Rejestrze Karnym.
2. Z każdym kandydatem przeprowadza się rozmowę kwalifikacyjną.
3. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
4. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów
5. Dyrektor pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wzór oświadczenia znajduje się na końcu niniejszego załącznika.
6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Wzór oświadczenia znajduje się na końcu niniejszego załącznika.
7. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: **Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.** Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.



OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,.....

PESEL...../nr paszportu.....

oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)



OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.
2.

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

Zasady bezpiecznych relacji pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie z dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Centrum jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów, wolontariuszy, praktykantów, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką instytucji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą instytucji i/lub na jej terenie. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia (**załącznik nr 8**).

Relacje pracowników z dziećmi

1. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

Komunikacja z dziećmi

1. Pracownik w kontakcie z dziećmi:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem;
 - b) uważnie wysłuchuje dziecka i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
 - c) nie zawstydzia dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - e) nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.
2. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a dziecko o takim fakcie powinno być jak najszybciej poinformowane.
3. Pracownikowi nie wolno w obecności dzieci niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
4. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

Działania z dziećmi

1. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):
 - a) nawiązywać relacji seksualnych z dzieckiem;
 - b) składać dzieciom propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
 - c) proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy, e-papierosów, itp.), jak również używać ich w obecności dzieci.
2. Pracownikom nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych;
3. Pracownik unika faworyzowania dzieci.
4. Pracownik docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuje i traktuje równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Każde przemocowe zachowanie wobec dziecka jest niedozwolone.
2. Nie można dziecka m.in. popychać, bić, szturchać, szarpać, kopać, stosować klapsów, ciągnąć za uszy i włosy, szczypać, policzkować, topić, używać broni, przypalać, dusić, krępować ruchów, pozostawiać dziecka w niebezpiecznym miejscu itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, dziecko potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem dziecka, a także zgodę dziecka na kontakt fizyczny.
4. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu np.: udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż dziecko doznało jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

Kontakty poza godzinami pracy

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków służbowych pracownika.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, komunikator).
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik informuje o tym bezpośredniego przełożonego, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

Bezpieczeństwo online

1. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać dzieci, z którymi prowadzisz zawodowe działania, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
2. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo wizerunku dziecka w Internecie.
3. Rekomenduje się zamieszczanie zdjęć (na Facebook'u lub stronie internetowej PCPR) wyłącznie takich, które gwarantują dzieciom anonimowość i ochronę wizerunku.
4. W ramach ochrony wizerunku dziecka Pracownicy prowadzą rozmowy w środowisku rodzin zastępczych edukując na ten temat.



KARTA INTERWENCJI NR.....

1. **Imię i nazwisko dziecka**

.....

2. **Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) - opis:**

.....
.....
.....
.....
.....

3. **Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:**

.....

4. **Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:**

.....

5. **Skład Zespołu ds. Interwencji:**

.....
.....
.....
.....

6. **Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty):**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. **Spotkania z opiekunami dziecka:**

.....
.....



.....
.....
.....

8. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....
.....
.....
.....

9. Interwencja prawna (właściwie zakreślić)

- a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)

.....
.....
.....
.....

10. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji

.....
.....
.....
.....

11. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

podpisy członków Zespołu ds. interwencji

REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Lp.	Imię i nazwisko małoletniego	Data i miejsce interwencji osoba/osoby interweniujące	Rodzaj krzywdzenia, osoba podejrzana o krzywdzenie lub krzywdząca	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis lidera ds. ochrony dzieci

.....
(miejscowość, data)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Sąd Rejonowy

W.....
III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca:

reprezentowana

przez:

adres

do

korespondencji:

Uczestnicy postępowania:(imiona i nazwiska rodziców)

ul..... (adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia

dziecka

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego/ją i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Pracownikiem opiekującym się małoletnim/ą w organizacji jest..... (imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

.....
(podpis Dyrektora PCPR lub innej osoby upoważnionej)

Załączniki:

1. Ew. dokumenty, jeżeli są dostępne
2. Odpis pisma.



Załącznik nr 7 Standardów ochrony małoletnich

.....

(miejscowość, data)

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....

.....

.....

(dane jednostki Policji lub Prokuratury)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie niniejszym składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w dniuw.....(*miejsc*) na szkodę małoletniego.....(*imię i nazwisko, data urodzenia*) przez.....(*imię i nazwisko domniemanego sprawcy*).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez(*imię i nazwisko pracownika/wolontariusza*) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....(*imię i nazwisko*), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z
(*Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa, należy opisać stan faktyczny oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń*)

.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo ww. małoletniej/ego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest(*imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji*).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przesyłać na adres korespondencyjny, powołaniem się na numer pisma podany w lewym górnym rogu.

.....

(*podpis Dyrektora PCPR lub innej osoby upoważnionej*)

Załączniki:

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy)

- Wszystkie dzieci muszą być ubrane.
- Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
- Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

- Jeśli to konieczne, używaj tylko imion dzieci; nie ujawniaj szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania czy zainteresowań.
- Zapytaj dziecko o zgodę na wykorzystanie jego wizerunku.
- Jeśli to możliwe, poproś o zgodę opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać wizerunek dziecka.
- Staraj się wykorzystywać obrazy pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności.

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW PCPR
W ZŁOTOWIE**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy ochrony małoletnich w PCPR w Złotowie?		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
3.	Czy wiesz, jaki reagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
4.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika?		
5.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w PCPR w Złotowie Standardami ochrony małoletnich? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
6.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ 4-6 W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?			
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?			
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?			

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich

Ja niżej podpisany/a (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów
ochrony małoletnich obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie
i przyjmuję ją do realizacji.

.....

(data i podpis)

